Uchwała nr 16/II/2020
Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego
z dnia 26 lutego 2020 roku

w sprawie: zasad powoływania oraz zakresu kompetencji Rzecznika Praw i Wartości Akademickich

Na podstawie § 190 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Jagiellońskiego Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego określa zasady powoływania oraz zakres kompetencji Rzecznika Praw i Wartości Akademickich.

§ 2

1. Rzecznik Praw i Wartości Akademickich, zwany dalej „Rzecznikiem", stoi na straży praw i wartości akademickich wynikających z prawa powszechnie obowiązującego i aktów wewnętrznych Uniwersytetu, a także w szczególności z wielowiekowej tradycji i zwyczajów Uniwersytetu, Akademickiego Kodeksu Wartości i Kodeksu Dobre Praktyki w Szkołach Wyższych.
2. Rzecznik w swojej działalności kieruje się zasadami niezależności, bezstronności i poufności oraz dąży do polubownego rozwiązywania sporów wewnątrz wspólnoty uczelni.

§ 3

1. Rzecznik jest powoływany uchwałą Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Kadencja Rzecznika trwa pięć lat.
3. Nie można być powołanym do pełnienia funkcji Rzecznika na więcej niż dwie następujące po sobie kadencje.
4. Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego odwołuje Rzecznika w przypadku:
   1) złożenia pisemnej rezygnacji;
   2) trwałej niezdolności do pełnienia funkcji Rzecznika z powodów zdrowotnych;
   3) orzeczenia wobec Rzecznika kary dyscyplinarnej;
   4) prawomocnego skazania przez sąd za przestępstwo umyślne.
5. W czasie trwania kadencji nie można bez zgody Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego rozwiązać zawartej z Rzecznikiem umowy o pracę, ani zmienić na niekorzyść jej warunków.

§ 4

1. Rzecznikiem może być nauczyciel akademicki, który:
   1) jest zatrudniony na Uniwersytecie Jagiellońskim na stanowisku profesora lub profesora uczelni;
   2) nie pełni funkcji organu Uniwersytetu;
   3) nie pełni funkcji kierowniczej w rozumieniu § 68 Statutu Uniwersytetu Jagiellońskiego;

4) pozostaje zatrudniony na Uniwersytecie od co najmniej dziesięciu lat;
5) cieszy się autorytetem wspólnoty uczelni;
6) odznacza się wrażliwością społeczną.

2. Kandydata na Rzecznika może zgłosić:
1) grupa co najmniej pięciu członków Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego;
2) grupa co najmniej trzydziestu pracowników Uniwersytetu;
3) Samorząd Studentów UJ;
4) Samorząd Doktorantów – Towarzystwo Doktorantów UJ;
5) związek zawodowy działający na Uniwersytecie.

§ 5

1. Do zadań Rzecznika należy w szczególności:
1) monitorowanie naruszeń praw i wartości akademickich na Uniwersytecie;
2) podejmowanie działań w sytuacjach naruszeń, o których mowa w pkt 1, zwłaszcza poprzez:
a) informowanie osób i podmiotów dotkniętych takim naruszeniem o ich uprawnieniach i działaniach możliwych do podjęcia,
b) wsparcie tych osób i podmiotów w dochodzeniu ich praw przed właściwymi organami lub innymi podmiotami działającymi na Uniwersytecie,
c) stosowanie metod koncyliacyjnych dla rozwiązania sporów i łagodzenia napięć;
3) podejmowanie działań zapobiegających zachowaniom naruszającym prawa i wartości akademickie;
4) współpraca z podmiotami powołanymi na Uniwersytecie do ochrony praw i wartości akademickich.

2. Rzecznik wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rzecznika Praw i Wartości Akademickich.

§ 6

1. Rzecznik podejmuje działania:
1) na wniosek:
a) Rektora UJ,
b) Samorządu Studentów UJ,
c) Samorządu Doktorantów – Towarzystwa Doktorantów UJ,
d) członka wspólnoty uczelni,
e) związków zawodowych;
2) z własnej inicjatywy.

2. Wniosek kierowany do Rzecznika składa się w formie pisemnej lub pocztą elektroniczną.
3. Wniosek powinien zawierać oznaczenie wnioskodawcy, przedmiotu sprawy, rodzaju naruszenia praw i wartości akademickich oraz sprawcy naruszenia.
4. Po zapoznaniu się ze sprawą Rzecznik może:
1) nie podejmować sprawy;
2) skierować sprawę do rozpatrzenia przez właściwy podmiot;
3) podjąć sprawę i wszcząć postępowanie wyjaśniające;
4) podjąć sprawę i wszcząć postępowanie kontrolne.

5. Rzecznik ujawnia i wyjaśnia sprawy dotyczące naruszeń praw i wartości akademickich oraz formułuje rekomendacje lub zalecenia dla ich eliminacji.

§ 7

1. W celu wykonania powierzonych zadań Rzecznik może zwrócić się do organów Uniwersytetu, w tym Rektora UJ, oraz osób pełniących funkcje kierownicze i innych członków wspólnoty uczelni, mogących posiadać informacje o sprawie rozpoznawanej przez Rzecznika, w szczególności o:
   1) złożenie wyjaśnień;
   2) przedłożenie dokumentów związanych ze sprawą;
   3) sporządzenie opinii.
2. Rzecznik ma prawo:
   1) zwrócić się do Rektora UJ z rekomendacją wszczęcia właściwego postępowania, np. dyscyplinarnego, antymobbingowego lub mediacyjnego;
   2) zwrócić się do organu Uniwersytetu z zaleceniem zawierającym sugestie dotyczące usunięcia naruszenia praw lub wartości akademickich, jeśli naruszenie praw i wartości akademickich dotyczy tego organu;
   3) zwrócić się do dziekana lub dyrektora/kierownika jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, w której doszło do naruszeń, z zaleceniem zawierającym sugestie dotyczące ich usunięcia;
   4) na wniosek osoby lub innego podmiotu dotkniętego naruszeniem praw i wartości akademickich występować w postępowaniach prowadzonych przez właściwe organy i inne podmioty działające na Uniwersytecie z prawem przedstawiania swojego stanowiska w sprawie;
   5) uczestniczyć w posiedzeniach Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego lub innych ciał kolegialnych, jeżeli przedmiotem obrad są zagadnienia związane z prawami i wartościami akademickimi.

§ 8

Rzecznik przedstawia Senatowi Uniwersytetu Jagiellońskiego w terminie do 30 marca roczne sprawozdanie ze swojej działalności, zawierające w szczególności informację o stanie stwierdzonych na Uniwersytecie naruszeń praw i wartości akademickich. Sprawozdanie jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej UJ.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.